

Значною популярністю користується «Покровський ярмарок», що проводиться щосені в рамках Міжнародної сільськогосподарської виставки «AGRO- EXPO».

Список використаних джерел: 1. Лісова коза [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.lisovakoza.com.ua/>; 2. Найкращі гастрономічні фестивалі України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://ukr-prokat.com/blog/najkrashhi_gastronomichni_festivali_ukrajini.html; 3. В селі Оситняжка Кропивницького району працює єдина в області равликів ферма [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://suspilne.media/37869-v-seli-ositnazka-kropivnickogo-rajonu-prasue-edina-v-oblasti-ravlikova-ferma/>

УДК 338.48(477.47)

ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ІНФРАСТРУКТУРА НАПРЯМКУ ОДЕСА-РЕНІ

М. Г. Ліганенко

margie88svet@gmail.com

кафедра туристичного бізнесу та рекреації Одеської національної академії харчових технологій, м. Одеса

Н. С. Мільчева

milcheva_nadejda99@ukr.net

кафедра туристичного бізнесу та рекреації Одеської національної академії харчових технологій, м. Одеса

Туризм є однією з найважливіших сфер сучасної економіки України, який позитивно впливає на розвиток інших секторів економіки, включаючи готельне господарство, транспорт і комунікації, будівництво, роздрібну торгівлю, виробництво і торгівлю сувенірами. Крім того, цей вид діяльності спрямований на задоволення потреб людей в ознайомленні з історією, культурою, звичаями, духовними і релігійними цінностями різних країн та їх народів. [1]

Відповідно до Закону України «Про туризм» держава проголошує туризм одним з пріоритетних напрямів розвитку економіки та культури і створює умови для туристичної діяльності. Роль органів влади в цьому механізмі полягає у створенні сприятливих умов для діяльності в туристично-рекреаційній сфері. [2]

Туристичний потенціал регіону – це сукупність природних, історико-культурних об'єктів і явищ, а також соціально-економічних і технологічних факторів для організації туристської діяльності на певній території. Основним моментом в дослідженні складу туристичного потенціалу регіону є розгляд його як окремої системи. [3]

Питанням розвитку туризму на сучасному етапі розвитку суспільства приділяється все більше і більше уваги, тому що це один з видів діяльності для багатьох країн та регіонів, який є стратегічним, знаходиться в пріоритетній

сфері розвитку багатьох територій, в тому числі України, та Одеського регіону зокрема.[4]

Всім нам добре відомо, що Україна має значний природний рекреаційно - туристичний потенціал, який спроможний задовольнити різноманітні потреби як вітчизняних, так туристів з інших країн.

Територія Одеської області, зокрема, її приморська смуга, має високий природно-ресурсний потенціал, а саме, теплий клімат і морські пляжі, лікувальні грязі та джерела мінеральних вод, ропу лиманів і озер, унікальні природні комплекси та мальовничі краєвиди, рибальські та мисливські угіддя, акваторії лиманів і озер, а також моря, які є придатними для оздоровлення та водного спорту. Якщо поєднати усі ці, то створюються надзвичайно сприятливі умови для розвитку санаторно-курортної галузі та організації відпочинку. Одним з найважливіших факторів природно-рекреаційних ресурсів області є море і приморське розташування території. [5]

Досвід багатьох країн світу показує, що об'єкти культури та історії можуть відігравати важливу роль у формуванні попиту на рекреаційні ресурси, а також мати суттєвий вплив на отримання прибутків. У нашій державі історико-культурні об'єкти практично не оцінені, як рекреаційні ресурси, більшість визначних пам'яток не включена у туристичні маршрути, що обмежує їх використання. Все це помітно впливає на вітчизняний туристичний бізнес. Якщо критерії і методика оцінки природних рекреаційних ресурсів розроблена досить добре, то загальноприйнятої схеми оцінки історико-культурних ресурсів не існує. [5]

Численні пам'ятки різних часів з відомими історико-культурними заповідниками, пам'ятками архітектури, музеями, визначають своєрідність туристично-екскурсійного потенціалу області. Це відомі у світі Одеський національний академічний театр опери і балету, знамениті Потьомкінські сходи, місто Вилкове – українська Венеція, Білгород – Дністровська фортеця XII-XV ст., розкопки античних міст Тіри і Ніконії, пам'ятки культової архітектури в містах Одесі, Ізмаїлі, Рені, Кілії. Понад 5000 об'єктів культурної спадщини загальнодержавного та місцевого значення створюють на Одещині імідж одного із найбільш відомих і популярних серед туристів регіону.[5]

За даними Державної служби статистики в Україні було зареєстровано кількість туристів, які зверталися за послугами до туристичних операторів та туристичних агентів наведено нижче у таблиці 1.

Отже, виходячи з даних Державної служби статистики в Україні можемо зробити наступні висновки. Порівняно з 2016 роком у 2018 році кількість туристів, які обслуговувалися туropераторами та туристичними агентами, за видами туризму значно зросла. В'їзний туризм у 2018 році збільшився на 41 тис. туристів, виїзний – на 1963 тис. туристів.

А ось внутрішній туризм бачимо, що дещо відрізняється порівняно з 2016 роком у 2018 році кількість туристів знизилася на 3 тис. туристів. В підсумку треба сказати, що загальна кількість туристів по всім видам туризму зросла на 2007 тис. туристів.

Таблиця 1

Кількість туристів, обслугованих туроператорами та туристичними агентами, за видами туризму*

Вид туризму	Рік, тис. осіб		
	2016	2017	2018
В'їзний	35	39	76
Виїзний	2061	2290	4024
Внутрішній	454	477	457
Усього	2550	2806	4557

*складено автором на основі[6]

Одеська область є одним із найбільш перспективних туристичних регіонів України. Одещина може запропонувати туристам широкий вибір екскурсійних послуг, пляжний, оздоровчий, винно-гастрономічний та інші види туризму, безліч цікавих розважальних заходів, різноманіття історичних пам'яток тощо. Але, на жаль, досі повністю не розкрито весь потенціал цього, насправді, багатого туристичного регіону [7].

Розвиток еногастрономічного туризму в межах Одеської області є актуальним та досить перспективним на сьогодні. Це пов'язано з тим, що Одещина зберігає давні унікальні виноробні традиції, які слугують на сьогодні потужним ресурсом для розвитку еногастрономічного туризму як засобу підтримки місцевого виробника [7].

Відтепер Одещина – це не лише сонце, море, пляж, Дерибасівська та пам'ятник дюку Рішельє. Маленькі ферми, виноробні, сироварні можуть стати повноцінними об'єктами гастрономічного туризму і запрошуватимуть до себе не тільки українців, а й іноземців [8].

Вже другий рік в нашій країні реалізується фінансований Євросоюзом проект «Географічні зазначення в Україні», мета якого є розвиток гастрономічного туризму на духовно збагаченій, але мало кому відомій території Української Бессарабії.

Для розробки концепції розвитку сільського та еногастрономічного туризму в Україні було обрано Одеську область саме тому, що тут побудовано дорогу високої якості – Одеса-Рені.

Інфраструктура – сукупність специфічних форм, методів і процесів, а також різноманітних споруд та комунікацій, що забезпечують загальні умови і нормальне функціонування економічної, соціальної, екологічної та інших галузей життєдіяльності суспільства, його відтворення і розвиток [8].

Формування та розвиток туристичної інфраструктури є основою функціонування ринку туристичних послуг. Це можна пояснити тим, що розвинена інфраструктура регіону є привабливою і бажаною для розміщення нових туристських об'єктів, споруд, тому, як правило, на цій території присутні об'єкти основної інфраструктури [8].

Особливість туристської інфраструктури полягає в тому, що вона здійснює обслуговування місцевого населення і туристів, в зв'язку з цим її розвиток сприяє туристському освоєнню території, поліпшуються умови і якість життя населення, зростає привабливість території для гостей і туристів, виникає необхідність створення нових робочих місць для місцевого населення, що проживає на її території [9].

Незважаючи на величезну кількість захоплюючих туристичних маршрутів на Одещині, їх розвитку, поки що перешкоджають погані дороги. У Службі автодоріг визнають – транспортне сполучення між населеними пунктами потребує значних капіталовкладень, щоб шляхи зберегти та розвинути. Адже найбільша проблема полягає в тому, що за останні роки інтенсивність транспортного руху збільшилася в кілька разів, зокрема, на автодорозі Одеса – Рені.

Найважливішим проектом транспортної галузі став ремонт автомагістралі Одеса – Рені у 2016 році, яка має зв'язати Одесу, Болград і Рені, утворивши потужний транзитний коридор на Молдову та Румунію, а далі – на ЄС [9].

Автотраса М-15 Одеса – Рені, протяжністю 289,4 км, проходить в основному по території Одеської області і, частково, по території Молдови біля села Паланка.

На трасі встановлене спеціальне обладнання – вагові комплекти, які здійснюють контроль навантажень автомобілів для того, щоб дороги не руйнувались і працювали тривалий час [10].

Автодорога М-15 – дорога міжнародного значення на території України. Починається в Одесі, проходить через: смт. Сарата, м. Татарбунари, м. Болград, м. Рені і закінчується на КПП «Рені», далі веде на м. Констанца в Румунії. Є складовою частиною європейського маршруту Е 87.

Дорога дозволяє швидше дістатися з України до Молдови, Румунії та Болгарії. Крім того спрощується доступ до портів міст Ізмаїла і Рені.

Важливим моментом в інфраструктурі будь-якої автомобільної дороги є наявність АЗС. Слідуючи напрямку автомобільної дороги міжнародного значення М-15 Одеса-Рені на сьогоднішній день тут розташовано 32 АЗС.

Також в напрямку Одеса-Рені у м. Татарбунари наявні декілька придорожніх кафе та готельний комплекс.

Одним із популярних заупинок є придорожнє кафе «Тиха поляна», що знаходиться на виїзді з міста Татарбунари в сторону Рені. Місце досить відоме серед подорожуючих. Класичний набір страв «придорожньої кухні»: борщ, салати, шашлики. В цілому кафе має дуже смачну кухню та приємні ціни. [11]

Придорожнє кафе «Серебро» з приємною та затишною атмосферою, також відоме туристам, водіям. Гості кафе задоволені смачним харчуванням. Особливо рекомендують скоштувати гарячий шашлик. Сервісом та обслуговуванням також на досить високому [11].

19 листопада 2014 Кабінетом Міністрів України, розпорядженням № 1129-р схвалено проект Угоди (у формі обміну нотами) між Кабінетом Міністрів України та Урядом Румунії про відкриття міжнародного пункту пропуску через українсько-румунський державний кордон для поромного, пасажирського і

вантажного сполучення між населеними пунктами Орлівка (Україна) – Ісакча (Румунія).

У вересні 2019 року в Одеській області запрацювала нова поромна переправа, що зв'язує Україну і Румунію. Поромна переправа дозволяє українцям не стояти у черзі на кордоні, а скоротити маршрут до Румунії приблизно на 200 км.

Це воістину історична подія для Бессарабії і Придунав'я, так як даний об'єкт має стратегічне значення для Одеської області і для всього півдня України в цілому, тому що буде єдиним транспортним коридором на кордоні з ЄС в цьому регіоні. Дозволить Придунав'ю посилити свій транспортно-транзитний потенціал, отримавши прямий вихід на європейський транспортний коридор і Чорноморську транспортну кільцеву дорогу, що в свою чергу приверне додаткові вантажопотоки, збільшить обсяг іноземних інвестицій, і як наслідок, дозволить поліпшити економічну ситуацію в регіоні.

На території Ренійського району розташовані міжнародний автомобільний пункт пропуску «Рені - Джурджулешть» та міждержавний пункт пропуску для автосполучення «Долинське - Чішмікіой» [12].

Отже, напрямок Одеса-Рені має стратегічно важливе значення для України. Треба сказати, що на сьогоднішній день це одна з кращих автомобільних доріг на Україні. Це напрямок який прямує через цікаву, духовно збагачену, але мало кому відому територію України – Бесарабію.

Список використаних джерел: 1. Паспорт програми розвитку туризму у Ренійському районі на 2018-2020 роки. URL: <http://reni-rda.odessa.gov.ua/reni-ekonomka-rajonu/programa-rozvitku-turizmu-u-renjskomu-rajon-na-2018-2020-roki/>; 2. Про туризм: Закон України № 124/19-ВР в редакції від 15.01.2015 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>; 3. Оцінка туристично-рекреаційного потенціалу регіону : монографія / за заг. ред. В. Г. Герасименко. — Одеса : ОНЕУ, 2016. — 262 с; 4. Історико-культурні ресурси одеської області та їх використання в туристичній діяльності. URL: <http://referat-ok.com.ua/turizm/istoriko-kulturni-resursi-odeskoji-oblasti-ta-jih-vikoristannya-v-turistichnij-diyalnosti>; 5. Вісник львівського університету. Серія географічна. 2013. Випуск 43. Оцінка рекреаційно-ресурсного потенціалу території одеської області В. Горун; 6. ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ. За редакцією І. Є. Вернера «Статистичний щорічник України за 2018 рік». 8. КУЛЬТУРА, ВІДПОЧИНОК, СПОРТ І ТУРИЗМ с.151.; 7. Ірина Глотова. Публікація «Сніданок туриста, або як виробники Одещини еногастрономічний імідж регіону розвивають». URL: <https://agravery.com/uk/posts/show/snidanok-turista-abo-ak-virobnikiodesini-enogastronomicnij-imidz-regionu-rozvivaout>; 8. Енциклопедія сучасної України. Поняття інфраструктура. URL: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=12489; 9. Сила громад. Все про децентралізацію в одеській області. Дорогу Одеса-Рені журналісти назвали однією з кращих в Україні. URL: <http://silahromad.com.ua/2019/11/15/dorogu-odesa-reni-zhurnalistinazvali-odniyeu-z-krashhix-v-ukra%D1%97ni/>; 10. Телеканал «Прямий». Петро Порошенко анонсував завершення ремонту дороги "Одеса-Рені" в 2018 році. URL: <https://prm.ua/68880/>; 11. 1. Придорожнє кафе «Тихая поляна» м. Татарбунари. URL: <https://bessarabiainform.com/2013/01/bi-kabare-tixaya-polyana-dejstvitelno-tixaya/>; 12. Про схвалення Угоди (у формі обміну нотами) між Кабінетом Міністрів України і Урядом Румунії про відкриття міжнародного пункту пропуску через українсько-румунський державний кордон для поромного, пасажирського та вантажного сполучення між населеними пунктами Орлівка (Україна) - Ісакча (Румунія))//